

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület hírlevele 2009. február

Közgyűlés

2009. április 25. 10h-ra összehívom az egyesület közgyűlését.

A részletes meghívót minden tagtársunknak postázzuk.

Victor András elnök

1%

Kedves egyéni vállalkozó tagjaink és barátaink!

Az egyéni vállalkozók adóbevallásának határideje idén febr. 25. Kérjük, hogy ha egyetértenek céljainkkal (és másnak még nem ígérték oda) támogassák egyesületünket – és rajtunk keresztül a környezeti és fenntarthatóságra nevelés ügyét – adójuk 1%-ával.

Adószámunk: **18043554-1-43**

Változások az Elnökségben

Az Elnökség tagjai közül Czippán Katalin lemondott, ugyanis a Jövő Nemzedék Országgyűlési Biztosa (Ombudsmanja) mellett dolgozik, s ezzel a megbízással nem fér össze, hogy egy civil szervezet vezető tisztségviselője legyen.

Nagyon hiányoljuk őt az Elnökségből, ugyanakkor örülünk annak, hogy a környezeti nevelés ügyét egy ilyen fontos szinten képviselheti.

Egyúttal gratulálunk is Katalinnak, aki az új választási ciklusban a Világ Természetvédelmi Unió (IUCN) Oktatási és Kommunikációs Bizottságának európai alelnöke, és az IUCN 4 évente tartott közgyűlésén, októberben, Barcelonában kitüntették. Kiemelkedő környezeti, természeti nevelési munkáját ismerték el a **Brandwein plakettel**, melyet az intézet igazgatója adott át.

További információkat olvashattok az Intézet honlapján, ahonnan egy link elvezett hozzánk is☺, valamint a Support programhoz.

<http://cec.wcln.org/index.php?module=pagesetter&func=viewpub&tid=1&pid=622>

<http://www.brandwein.org/index.php>

Szabályzatunk értelmében a kieső elnökségi tag helyére a Választmány delegál valakit tagjai közül (a következő Közgyűlésig). A választás Marsi Mónikára esett. (Ld. alább a bemutatkozását!)

A személycsere a feladat- és felelősségi körök terén is változást hozott. Czippán Katalin eddigi feladatkörét (szervezetfejlesztés és forrásteremtés) Albert Judit vette át. Az ő eddigi területeit (adminisztráció, dokumentumok) pedig Marsi Mónika.

Bemutakozunk

Marsi Mónika

1975-ben születtem Tatán. Általános iskolai és gimnáziumi tanulmányaimat Tatabányán végeztem.

Egyetemi tanulmányaim elején – az ELTE Bölcsészkarán, pedagógia szakon – olvastam először az MKNE-ről, és mivel akkoriban kezdett érdekelni a környezeti nevelés, jelentkeztem is tagnak.

A természettudományok is érdekelték (gimnáziumban biológia fakultációra is jártam). Az egyetem mellett magántanárként volt szerencsém természettudományi tárgyak tanulásában is segíteni általános iskolásoknak. A tanítás az egyetem elvégzése után is megmaradt, de már sok éve csak felnőtteket tanítok, eszperantóra.

Az elmúlt néhány évben a vállalkozói létet is kipróbáltam korrektorként és vizsgáztatóként, de 2008 októberében ismét elhelyezkedtem: a Kulturális és Oktatási Minisztérium Támogatáskezelő Igazgatóságán vagyok pályázati referens, ahol EU-s felsőoktatási pályázatokkal foglalkozom.

Eddigi munkatapasztalataim nagy részét az MKNE-nél szereztem, ugyanis 2001 decemberétől 2005 végéig az Egyesület ügyvezetőjeként dolgoztam. Eddig ez volt a leghosszabb munkaviszonyom, és ez nem a véletlen műve. Nagyon sok jót köszönhetek a pulisoknak, ezért szívesen veszek részt a vezetőség munkájában is, kezdetben választmányi tagként, pár hónapja pedig elnökségi tagként. Remélem ebben a „státuszban” sem fogok csalódást okozni.

Jakócs László

1985. augusztus 6.-án születtem Budapesten. Az Európai Üzleti Polytechnikumban végeztem, mint pénzügyi szakügyintéző. Pénzügyi, számviteli és könyvelési ismereteimmel, mint „tapasztalt titán” szeretném segíteni az egyesület gazdasági munkáját. 2008. decemberétől Albert Judit ügyintézője révén központi bértámogatással dolgozhatok az egyesület irodájában. 2009-től lehetőség nyílt még egy munkatárs felvételére Bohanek Katalin személyében.

Judit – köszönöm a segítségedet!

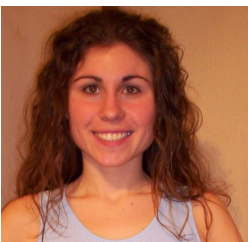
Fontos számomra a természet és a környezet. Igaz, nem tudok nagy gyalogtúrákat tenni, de egyik kedvenc nyári időtöltésem a horgászat.

Bízom benne, hogy elégedettek lesztek a munkámmal!

Bohanek Kata

1983-ban születtem Budapesten. Általános iskolai tanulmányaimtól kezdve érdeklődtem az élővilág és az azt körülvevő környezet iránt. Gimnáziumi éveim alatt realizálódott bennem, hogy ezzel szeretnék a későbbiekben foglalkozni, ezen oknál fogva jelentkeztem a Nyíregyházi Főiskola biológia-környezetvédelem tanári szakára. Mindig is vágytam a szakmai kihívásokat jelentő feladatokra, így örömmel vettem, hogy felvételt nyertem az Egyesülethez, s így gyarapíthatom szakmai tudásom, valamint az eddig általam megszerzett ismeretekkel – reményeim szerint – segíthetem elérni az MKNE kitűzött céljait. Aktív pihenéssel igyekszem tölteni szabadidőm nagy részét, rendszeresen futok a káposztásmegyeri Farkaserdőben.

Volt

Ökokarácsony a Bárdosban

Ez az Ökokarácsony – mint minden évben – nagyon jól sikerült. Idén bővítettük a kínálatunkat, többféle foglalkozás várta az érdeklődőket. Az asztali díszek mellett nagy sikere volt a feldíszített mécsesstartónak, a bőrből készített ajándékoknak, a mézeskalácssütésnek. Festettünk, ragasztottunk, pattogatott kukoricát fűztünk, ajándék faliképet festettünk szalvétatechnikával, szalmafonással karácsonyi díszeket fontunk, csillagokat készítettünk.

Nagy örömünkre a fiatal ifjú KÖR-ösökkel újra gyertyát önthettünk, óvodavezető tagunkkal pedig rafia angyalkákat készíthettünk – én is kaptam tőle egyet, ami a karácsonyfámat díszítette.

Annyi foglalkozásunk volt, hogy igyekezni kellett annak, aki mindent el akart készíteni. Mondták is a nagypapák, nagymamák, hogy több ilyen foglalkozás kellene, mert az az igazi ajándék, amit saját kézzel készítünk a szeretteinknek. A karácsonyi hangulatot csak fokozta a mézeskalács illata és a folyosón égő feldíszített hatalmas üvegbura mécsesek.

Sok előkészítést, munkát igényel, de igazán jó érzés látni a felnőtteket és a gyerekeket, akik önfeledten együtt dolgoznak, szórakoznak. Van olyan apuka, aki már 7. éve mindig eljön a gyermekeivel. Hát ezért érdemes csinálni!

Timár-Geng Csilla

Zöldök 2008 ősz

Igen aktív hónapokat tudhatunk magunk mögött. A vezetőség Dömösön készült fel augusztus utolsó hétvégén az éves munkára. Legsikeresebb programjaink: táboroztunk Szandaváron, métáztunk és paprikáskrumplit főztünk Kamaraerdőn, és ismét megszerveztük a kerületi rajzversenyt, ami igen sok munka, de nagyon szeretjük.

Követve a hagyományt, a rajzversenyt az Állatok Világnapján hirdettük meg: Egyszer volt, hol nem volt, Állatok a mesékben címmel. 2008 az olvasás éve volt és ez adta az ötletet a témához.

Hét kerületi és egy vidéki iskola vett részt, 180 rajz érkezett. Életkor szerint bíráltunk. Külön kategóriákat is létesítettünk (speciális technikák, mesék megelevenítése).

Iskolánként és kategóriánként 3-3 tanulót hívtunk meg, összesen 59 kisdíjakot. Mindenki kapott Mikulás csomagot, a helyezettek a helyezésüktől függően kisebb nagyobb macikat is kaptak. Az ötlet nagyon sikeresnek bizonyult és illett a verseny témájához.

A Zöldökös diákok műsorral fogadták a vendégeket: fuvolajátékkal, daltanulással és két magyar népmese előadásával. A Szürke ló és a Félig nyúzott bakkecske története szellemes előadásban derűs perceket szerzett. A program sikerét mutatja, hogy majdnem az összes meghívott eljött és nagyon kellemes hangulatban telt a délután.

És természetesen a Mikulásunknak zöld a ruhája...

Darvas Kata patronáló tanár

Családi kézműves nap a Baranyai csoportban

A Baranyai Csoport a karácsonyi családi kézműves napját november 29-én szombaton tartotta a Búza téri METESZ székházban.

A résztvevők többek között adventi koszorút, ajtó és asztaldíszeket készíthettek különböző száraz termések felhasználásával, karácsonyfadíszeket alkothattak papírból, téstárból, csuhéból és szalmából, képeslapokat hímezhettek fonalgrafika technikával. A több, mint 60 résztvevő főleg családi vagy baráti körben és kellemes, családias légkörben

töltötte velünk a napot. A hagyományhoz híven teát és házi lekváros kenyeret kínáltunk az ötleteket ihlető energiagyűjtéshez és a régen látott ismerősök örömteli beszélgetéseihez.

Nagyon örültünk, amikor a távozók büszkén mutatták meg elkészített kincseiket.

Scheitler Adrienn

MindenGyerek konferencia 2009

Ez évben is, most már hagyományszerűen, képviseltük magunkat az ELTE-n megszervezett, január 19-21- i, gyermekekkel foglalkozó szektorok konferenciáján. Standuknál több kiadvány is fogyott, a legkapósabbnak a Magonc és a Zöld Jeles napok bizonyultak. A sok érdeklődőből, reméljük többen alaposabban is megnézték a kezükbe adott egyesületi szóróanyagokat, és a beszélgetések során kigondolt nagy terveket, együttműködésekkel sikerül megvalósítani!

Nagyon köszönöm a segítséget Laskovics Katinak, aki mind a három napon tartotta a frontot, hősiesen. Bohanek Katának, aki közben sikeresen le is államvizsgázott! Gratulálunk neki! Jakócs Lacinak a keddi beugrásért és Szekinek a pakolás és fuvarozásért.

Jó csapat voltunk☺!

Bartha Cili

Bohanek Kata élménybeszámolója

A hétfői napon a Harmónia terem előadásainak meghallgatásában volt részem. Itt Liddle Mathew és Bányai Sándor „Tanítani a taníthatatlant? – Bevezető workshop az élménypedagógiai sávhoz” című játékos programban részesülhettem az érdeklődő.

A szerdai napon Kulcsár Mihályné mozgásterapeuta másfél órás összeállítását követtem figyelemmel „A táplálkozás hatása a tanulásra” címmel. Előtérbe került az „Az vagy, amit megeszel!” szlogen. Az előadó rámutatott: a hiperaktív, fogyatékos, s a tanulási/magatartásbeli nehézségekkel küzdő gyerekek, de még felnőttek esetében is fennálló téves táplálkozási szokások összefüggenek mindennapi közérzetünk, teljesítményünk minőségével. Szó esett az AB0 vércsoport szerinti táplálkozásról, s ennek előnyeiről.

Swietzer Raymond: „Hogyan befolyásolja a szülők egymással való kapcsolata a gyerekek viselkedését és fejlődését?” című prezentációja nagyon tanulságos volt számomra. Ebből leszűrhetjük a konklúziót: a gyerekek lelki fejlődésére nagy hatással van a szülők egymáshoz viszonyulása. Raymond elve, hogy a lényeg a szülők közötti szeretet megléte. A házasságban a pároknak a kapcsolatukon folyamatosan dolgozni kell, s e fejlődés által érhetik el az idilli családi harmóniát.

Laskovics Katalin művelődésszervező élménybeszámolója:

A konferencián szinte minden blokkban volt környezetvédelmi témájú előadás. Ezek sajnos nem mindig voltak színvonalasak. Örvedetesen sok fiatal résztvevő volt.

Főleg a környezeti nevelési és az élménypedagógiai előadásokat látogattam. Sok előadás szólt szervezetek bemutatkozásáról, több konkrét ismeretanyagot vártam volna.

Nagyon jól sikerült a Magyar Természettudományi Múzeum múzeumpedagógiát bemutató előadása, ahol a résztvevők maguk is gyerekekké váltak. (A Bátortábor egyik munkatársa igazán hitelesen alakította a 8 éves Zolika szerepét.)

A standnál sok érdeklődő volt. A Kabóca Bábszínház azzal kereste meg az egyesületet, hogy egy környezeti neveléssel foglalkozó gyerekelőadást szeretnének létrehozni, és ebben lenne szükségük segítségére.

A globális neveléssel kapcsolatosan a ZÖFI bemutatta a Tükörben a Világ kiállítást, ennek a záró rendezvénye jan. 25-én lesz a Millenárison. Itt a látogatók is részt vehetnek a kiállítás bontásában. Személyes véleményem, hogy a kiállítás anyaga figyelemreméltó (remélem, a Kultúrkúriában is látható lesz idén ősszel), az emberi szükségletek oldaláról közelíti a fenntarthatóság témakörét, végre nem csak az anyagi, hanem a lelki szükségleteket is bemutatva. Jagodics Edit (ZÖFI) szerint egy kicsit talán túl „művészi” lett, szerintem csak olyan mértékben, hogy könnyen befogadható és szerethető.

Lesz

Bál, bál, bál, bál, bál, bál, bál, bál lesz!

A Közgyűlés napján este – terveink szerint – tavaszköszöntő bált rendezünk. A hagyományoknak megfelelően várjuk a „terülj-asztalkámhoz” a házi finomságokat, enni-innivalókat.

A bál részleteit figyeljétek a honlapon. Aki szállást szeretne kérni aznap estére, az jóval előtte mindenképpen telefonáljon az irodába.

Terepjárás, kirándulás

Téli terepjárásunk alkalmával a Rókahegyen jártunk. Ez egy felhagyott kőbánya (mészkö), amely nagyon változatos terep, és sok érdekességet kínál. Azon túl, hogy fáztunk, sokat játszottunk, tanultunk, gyönyörködtünk.

Legközelebb – a tavaszi terepjáráshoz – találkozunk:

május 9. (szombat) 8:30 Moszkva tér (a tér közepén, az óránál).

Koradélután visszaérkezünk. Gyerekeknek is való az út. A jelmondat most is: „szeretnénk gyönyörködni a természetben és a természetben gyönyörködő gyermekekben”.

Én (megint) ott leszek.

Victor András

Iskolazöldítés

1) A XI. kerülettel kötött szerződésünk alapján végzett program lezárult. Zárásként Victor András tartott a kerület érdeklődő pedagógusainak előadást a fenntarthatóságról és a fenntarthatóságra nevelés kérdéseiről.

2) A Terézvárosban tartott továbbképzés sikerén felbuzdulva mérlegeljük egy „emelt szintű” iskolazöldítés továbbképzés tematikájának kidolgozását.

3) Folyamatban van a honlapon működtetett „Tanácsadói adatbázis” hatékonyságának, eredményeinek felmérése. Szeretnénk megtudni, hogy kik, hányan és milyen célból keresték meg a „tanácsadókat”. Ennek a rendszer továbbfejlesztése szempontjából lehet jelentősége.

4) A kistérségi zöldítési igények felmérése elkezdődött, de egyelőre nagyon kevés visszajelzést kaptunk. Folytatjuk a kérdőíves tudakozódást. Most nagyobb területre (Pest megyére) küldjük szét a kérdőíveket, amelyek azt tudakolják, hogy az egyesületünk által kínált iskolazöldítési szolgáltatások (továbbképzés, előadás, tanácsadás, konzultáció stb.) közül az adott kistérségben mire lenne kereslet.

5) Az Iskolazöldítés továbbképzéseken született záródolgozatokra alapozva zöldítési tanulmányok gyűjteményét tesszük fel az egyesület honlapjára. Az írások az azonos című könyv tartalomjegyzéke szerinti tagolásban lesznek elérhetők a honlap Iskolazöldítés oldaláról.

az IZ csapat nevében

Victor András

Projektjeink

A Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia megújítása

Mint arról már a korábbi KÖR-ben is hírt adtunk, az MKNE újra projektként foglalkozik az NKNS megújításával: az együttműködő szervezetek újbóli meghívásával, a szöveg gondozásával, naprakésszé tételével, néhány fejezet esetleges újraíratásával, de főképp annak megállapításával, hogy az NKNS korábbi változataiból mi teljesült, mi az,

amelyen már dolgoznak a környezeti nevelők Magyarországon. Szakmai hagyományainkhoz híven Tartalmi és Szervező Bizottság dolgozik a folyamatban, és minden érdekelt vagy érdeklődő részt vehet benne, akár egyetlen megjegyzés erejéig is.

A projekt hírei:

Dr. Neumayer Évát kértük fel az NKNS külső lektorául. Véleménye munkánk egészéhez is hozzájárul, részleteiben pedig hasznos alapot nyújt ahhoz a szempontrendszerhez, amelyet a régi, avagy az új szerzőknek kínálunk fel a fejezetek megújításához, a régi vagy újabb célcsoportok eléréséhez. Úgy tűnik, a gazdasági és önkormányzati részeket kellene erősítenünk.

2009. január 6-án összeült a Tartalmi Bizottság. Tagjai: Ádám Ferenc (Körlánc), Bazsáné dr. Szabó Marianne (KvVM Oktatási O.), Filó Andrea (Pangea, Göncöl Szövetség, Vackor Módszerközösség), Mécs Csaba (KOKOSZ), Tóth Albert (TKTE), Vásárhelyi Judit, Vásárhelyi Tamás, Victor András (MKNE, stb). – Itt hasznos ötleteket és ajánlatokat kaptunk az NKNS megújításának további kiszélesítéséhez. A tagok megkísérlik az amúgy is megszervezett képzéseik rendjébe illeszteni a Stratégia egyes kérdéseit, és további szakmai véleményeket nyerni ezáltal. – A két tavaszi regionális találkozó helyszíne Vác és Kecskemét lesz: mindkét városban főiskolát is meghívhatunk a kapcsolódáshoz, és erős a környezeti nevelők szakmai élete. – Kitűztük, megvitattuk az NKNS megújításának legszélesebb egyesületi rendezvényét: a Budapesti Műhely Találkozóra minden érdeklődőt elvárunk!

2009. január 12-én összeült a Szervező Bizottság. Meghívott tagjai Egyesületünk soraiból kerülnek ki: Albert Judit, Bartha Cili, Darvas Kata, Hársas Éva, Kunné Margit, Marsi Móni, Schróth Ágnes, Tímár-Geng Csilla, Treiber Zsuzsa, Trescsik Angéla, és Vásárhelyi Zsóka. – Első ülésükön javaslatokat tettek az újra írandó fejezetekre, a régi, avagy új szerzők felkérésére. Vállalták – a Budapesti Műhelyt követően, ha majd a listát a TB véglegesítette – a szerzők felkérését, a szempontok eljuttatását valamint a két regionális ülés megszervezésében való segítségnyújtást.

A megújult Stratégia a tanév végére kerülhet fel honlapunkra, ahonnan fejezetenként is letölthető lesz. Néhány CD-t is megírunk vele, ilyen formában is hozzáférhető lesz.

Kedves Tagságunk! Nyitott kapukkal várunk a következőkkel:

Belső pályázat! Tegyetek javaslatot egy, a Stratégiából származtatható, megvalósítható dologra, ha az szívügyetek! A projektek versenye február 13-ig tart, eredményhirdetés a BMT-en, február 14-én. A nyertes ötlet 60.000.- Ft-ig kaphat forrást a megvalósításhoz, és a projektet a tanév végéig kell befejezni. Az ötleteket, a projekt lényegét küldjétek Vásárhelyi Judit és/vagy az Egyesület e-mail címére (jvasarhelyi@foek.hu). A leírás tárgya legyen: ***Megvalósítjuk a stratégiát!***

Az NKNS – és a megújításával kapcsolatos kiemelt projekt részletei – elvileg letölthetőek honlapunkról. Szűkebb, ihletett munkaterületekről származó ***bármilyen és bármennyi észrevételeteket szívesen fogadjuk a folyamat mentén***, amely a megújításhoz hozzájárul (a fenti e-mail címen is).

Gyertek el a Budapesti Műhely Találkozóra! Terveink szerint részt vesznek a szerzők, a TB és az SzB, a lektor, a környezeti neveléssel kormányzati szinten foglalkozók, az

NKNS 2003. változatát kezdeményező 23 civil szervezet képviselői és végül, de korántsem utolsósorban Ti, az MKNE tagsága.

Időpontja 2009. február 14. szombat, 10-13 óra között,

helye a Trefort Ágoston ELTE Gyakorló Gimnázium (Bp. V. Trefort u. 6/8.).

Vásárhelyi Judit

Új projekt indul!

Tavaly novemberben a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium felkérésére összeállítottunk egy három-elemű projekttervet, melyet az Erdei Iskola Egyesülettel és a Természetes Életmód Alapítvánnyal közösen valósítunk meg 2009. május végéig.

1. A Természetes Életmód Alapítvány vezetésével olyan foglalkozástervek készülnek, melyek tartalmazzák az adott foglalkozás szakmai tematikáját, a módszertani útmutatást a téma feldolgozásához és a szükséges illusztrációt. Kezdetben 4 korosztály számára készül egy-egy tematika, melyek a minisztérium honlapján lesznek megtalálhatóak a „*Környezeti tudáslánc*” program keretében. (<http://www.kvvm.hu/index.php?pid=139&sid=140>). A téma felelőse Labanc Györgyi.

2. Az Erdei Iskola Egyesület vezeti a „Magyar-magyar zöld program”-ot. Ebben a környezeti nevelési helyzetkép feltárását követően, meghívott hazai és határon túli KN szakemberekkel egy tanácskozáson igyekszünk kidolgozni a lehetséges együttműködési területeket. Elkészítünk egy olyan Környezeti nevelési együttműködési stratégiát, amely az egymástól tanulás alapelveire épít, s kiindulópontja lehet a további programoknak és teendőknek. A téma felelőse Kurucz Lászlóné, Valika.

3. Az MKNE vállalta az Országos „Zöld Mentor” rendszer kialakítását. Terveink szerint kidolgozzuk a környezeti nevelési mentorok – lehetséges – működésének szempontjait, témaköreit, a hálózati működés feltételeit, módját. A téma felelőse Devescovi Balázs.

A projekt indulásáról tájékoztattuk mindazokat, akik az egyesületi levelezőlistán – működő e-mail címmel – megtalálhatóak. Eddig mintegy 20 fő jelezte részvételi, közreműködői szándékát. Az eredményekről, hírekről folyamatosan beszámolunk itt is és a honlapon is

Albert Judit projektfelelős

BEAGLE projekt

2009-ben ünnepeljük Charles Darwin születésének kétszázadik évfordulóját. Munkássága nem merült ki a *Fajok eredete* megírásában vagy az evolúciótan megalapozásában. Az elsők között volt, akik a terepen végzett megfigyelések, a helyszíni adatgyűjtés alapvető fontosságára világítottak rá.

Még 1992-ben, a riói konferencián hirdette meg az angol állam az ún. Darwin programot, melynek célja olyan projektek kezdeményezése, szervezése vagy támogatása, melyek hozzájárulnak a nagy biodiverzitással, de csekély pénzügyi forrással rendelkező államokban a Biodiverzitás Egyezményben foglaltak megvalósításához. A Darwin

program eddigi évei alatt intézményfejlesztések, tréningek, a környezeti tudatosság növelését célzó projektek, kutatások nyertek támogatást.

Az angliai Field Studies Council (FSC) – Darwin nyomdokain járva – nemzetközi összefogást kezdeményezett a környezeti nevelés, a biodiverzitás terén. 6 ország (Anglia, Lengyelország, Magyarország, Németország, Norvégia és Szlovákia) 1-1 környezeti neveléssel foglalkozó civil szervezete vagy állami oktatási ill. kutatóintézete részvételével 2008. december 1-ével beindult az Európai Unió pályázaton nyertes projekt. Magyarországot Egyesületünk képviseli.

Célja egy olyan interaktív online oktatási anyag kidolgozása és kipróbálása, mely a 7–15 éves korosztály számára közelebb hozza a biodiverzitás megőrzésének fontosságát, a biodiverzitás és a klímaváltozás összefonódását és a fenntarthatóság gondolatát.

Az elgondolás – a szokásokhoz híven – terepi munkára épül, vagyis a diákok az iskola szűkebb környezetének élővilágát térképezik fel. Az adatokat egy magyar nyelvű honlapra teszik majd fel, s onnan tudnak tájékozódni a projekt többi résztvevőjének eredményeiről is.

Az anyag kidolgozásában minden partner részéről 2 vagy 3 szakértő vesz részt. Olyanok, akik korábban hasonló iskolai projektben vagy a hazai biodiverzitás-kutatásban dolgoztak. Magyarországról Fűzné Kószó Mária (főiskolai docens, Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Tanító–Óvóképző Intézet) Kecskés Ferenc (biológia–kémia szakos tanár, Budai Középiskola, a MÉTA program szakértője) és Mányoki Gerely (PhD-hallgató és óraadó tanár a Pécsi Tudományegyetem, Növényrendszertani és Geobotanikai Tanszékén, az MTA–ÖBKI Erdőrezervátum-kutatócsoportjának tagja és MÉTA-programjának kutatója) vesz majd részt az oktatási anyag kimunkálásában.

Vállaltuk, hogy az oktatási anyagot legalább 50 iskolában kipróbáljuk majd.

A projekt időtartama 2 év. A munkáról időről-időre beszámolunk majd a KÖR-ben és az MKNE honlapján elkészítendő oldalunkon. Szeretettel várjuk az iskolák, pedagógusok lelkes érdeklődését.

Halácsy Ágnes (projekt koordinátor)

SUPPORT – Együttműködés, részvétel egy fenntartható holnapért

A program célja megismertetni és fejleszteni fenntarthatóságot szolgáló tanulást az iskolák, kutatóintézetek, és közösségek Interneten történő összekapcsolása révén. Továbbá, hogy növelje a természettudományos tanulmányokat folytató hallgatók számát azáltal, hogy azokat vonzóbbá teszi, hogy csökkentse a nők egyenlőtlen esélyeit a természettudományos képzésben, és hogy növelje a vállalkozó kedvet

Rendszeres találkozók, szemináriumok

A projekt partnereknek

Tizenhét ország tagjai vesznek részt a hálózatban, Magyarországot az MKNE (Czippán Katalin), az OFI (Varga Attila), és a MTA vácrátóti Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete (Horváth Ferenc) képviseli

Minden érdeklődőnek

A partnerek által szervezett szemináriumokon bárki részt vehet, aki elnyeri a programra felajánlott részvételi támogatást, vagy finanszírozni tudja saját útját. A SUPPORT program keretében a Norvég Oktatási Minisztérium támogatásával vett részt Németh Mária Tagtársunk és kolléganője az athéni partnerkereső szemináriumon. Az MKNE is pályázott a TEMPUS közalapítványnál, hogy 2009 őszén Tudatos állampolgárok – fenntartható közösségek címmel ARION szemináriumot tarthasson. Amennyiben elfogadják pályázatunkat tíz-tizenöt külföldi érdeklődővel indítjuk, akik részvételét támogatja a program, és néhány tagtársunknak is szeretnénk lehetőséget biztosítani a kapcsolatépítés, a jövőbeli projektek megalapozása érdekében. A többi lehetőségről a projekt honlapján olvashatunk

A CO₂CONNECT – nemzetközi kampány a közlekedésről és az éghajlatváltozásról

Az ENSZ is megfogalmazta, hogy fejlesztenünk kell a gyerekek azon kompetenciáit, amelyekkel képesek kezelni a fenntartható fejlődés kihívásait – beleértve a klímaváltozást is. A tervezett tevékenységek könnyen adaptálhatók bármely korosztályra, és összekapcsolhatók a pedagógiai program legváltozatosabb elemeivel

Az iskolai kampány a közlekedés által kibocsátott CO₂ mennyiségét helyezi középpontba. A résztvevő iskolák/osztályok egy közös Internet-alapú adatbázisban tudják tesztelni saját CO₂ kibocsátásukat, össze tudják hasonlítani másokkal. Segítséget kapnak, hogy mikén dolgozzák fel a kapott eredményeket, miről beszélgetsenek ennek kapcsán. A tizenhét országot tömörítő hálózatban kapcsolatokat építhetnek tanárok és diákok egyaránt. Annak érdekében, hogy minél többen részt tudjanak venni a programban, a honlapot lefordítjuk a résztvevő országok nyelvére. A hazai fordító csapatot Darvas Kata koordinálja, a fordításban, a honlap tesztelésben, az iskolák mozgósításában jelezte közreműködését Bartha Cili, Diós Etelka és Kelen Gábor is. Várjuk a további jelentkezőket. A fordítás most zajlik, február második felében megkeressük az iskolákat – legalább 50-et szeretnénk bevonni. A nemzetközi kampány március 16-27 között zajlik. A részletek hamarosan megtalálhatók lesznek az MKNE honlapján, illetve regisztrálni a február 15 után nyíló www.co2connect.org honlapon lehet majd.

Az iskolák, mint a fenntarthatóság tanuló központjai - kiadvány

Esettanulmány-gyűjtemény és kiadvány, melynek célja beazonosítani azokat a jó gyakorlatokat, amikor az iskolák tudományos megközelítést alkalmaznak, együttműködnek kutatókkal és/vagy a helyi közösséggel a fenntartható fejlődést szolgáló

oktatás terén. Az egységes szerkezetben gyűjtött esettanulmányok szerkesztve felkerülnek a projekt honlapjára. Összehasonlító elemzésük, valamint a kulcsterületeken elméleti háttérrel nyújtó, és az esettanulmányokból egy-egy példát bemutató fejezetek pedig egy önálló kiadványban jelennek meg 2010 elején. Az esetleírások gyűjtését, és a kiadvány szerkesztését Czippán Katalin és Varga Attila végzik.

A projektet az elejétől kezdve, egy, a közös munkát, dokumentum-megosztást lehetővé tevő www.support-edu.no, angol nyelvű honlap segíti.

A SUPPORT programot az EU – Comenius Élethosszig tartó tanulás programja támogatja,

Az MKNE-t Ortmanné Ajkai Adrienn képviselte a pályázat megírásakor.

Mások projektjei

Új múzeumpedagógiai projektek a Természettudományi Múzeumban

Ha nem untok még minket... amit remélek..., akkor örömmel adom hírül, hogy a múzeum idén két új EU-s projektbe fogott (rejtélyes nevük: SciComPed és SETAC). Mindkettő a múzeumok és iskolák együttműködésének, illetve a természettudományos és technikai tárgyak tanításának fejlesztésével foglalkozik. Ideális az időpont a nem szakrendszerű oktatás és az integrált természetismereti tárgy bevezetésének idején (de nem csak azokat érinti). Partnereink Milánóban, Münchenben, Koppenhágában, Londonban, és másutt vannak, csak győzzük összeilleszteni a sok hozzájárulást! Mindkettőben szeretnénk magyar pedagógusokkal együttműködni, mert mindkettő végső célja pedagógus továbbképzések létrehozása. Na már most, hogy ezek jók, szükségesek, kívánatosak, hasznosak legyenek – hát ehhez kelletek ti! TI, kedves tagtársak, felsőtagozatos vagy középiskolás korúakat tanítók, akik el is mondják, hogyan csináljuk, ha jól akarjuk csinálni, akiknek van kedvük újítani, van kedvük tartósabban együtt kísérletezni, velünk együtt tanulni, fejlődni. Persze, mi is szeretnénk beletenni ami tőlünk telik.

Ha érdekel a dolog, kérünk írd a holler@mttm.hu vagy vasarhelyi@mttm.hu címre.

Rejtvény! Kik az aláírók?

... Judit és ... Tamás

Iskola kerestetik

Szeptemberben induló oktatási projekt megvalósulásának otthont adó iskolák jelentkezését várjuk iskolai tanórák keretében történő globális nevelési foglalkozások megtartásához.

A projekt az ifjúság oktatása által a fenntartható fejlődés irányelveit kívánja tudatosabbá tenni, valamint a környezetvédelem problémák közötti összefüggések szélesebb körben való megismertetésére irányul. Célja egy felelősségteljesebb magatartás kialakítása, melyet a Méltányos Kereskedelem elvein keresztül igyekszik átadni.

A Fair Világ Méltányos Kereskedelem Szövetség ehhez szeretné együttműködő oktatási intézményeket találni. Várjuk azon szervezetek jelentkezését, amelyek szeretnének részt venni a programban.

További információ:

Fair Világ Szövetség
1088 Bp. Szentkirályi u. 6.; Tel.: (70) 314 9556
www.fairvilag.hu; meltanyos@vedegylet.hu

VÉDEGYLET

Védegylet Egyesület
1114 Bp. Bartók B. u. 19.
www.vedegylet.hu; gyorgyi@vedegylet.hu

Megjelent!

Ismét gyarapodott a „Gyertek velem...” sorozat!

A 2007-ben megjelent Gyertek velem felhőlesre! című munkafüzetet (szerzője Parti Krisztina) követve, az NKA-hoz beadott pályázatunk kedvező elbírálásának köszönhetően, megjelent a sorozat legújabb tagja a „**Gyertek velem madarászni!**”! Szerzője Schmidt Emese.

A munkafüzet életkori sajátosságokhoz igazodó játékos feladatok megoldásával motiválja az általános iskoláskorú gyerekeket a madarak megfigyelésére, megismerésére, védelmére.

Minden fejezetben, az évszak egy-egy hónapjának olyan, jellegzetes madárfajával ismerkedhet meg az olvasó, mellyel könnyen találkozhat megfigyelései, kirándulásai során.

A fejezetek végén a „hogyan segíthetünk a madárnak?” bekezdés egyszerű gyakorlati tanácsokat ad a tenni vágyó madárbarátoknak. A munkafüzet végén lévő megoldó-kulcs segítségével ellenőrizhetik válaszuk helyességét a gyerekek, vagy felnőtt segítők.

Az esztétikus képanyagok, grafikák vonzóvá teszik a kiadványt, mely az iskolai tananyag elsajátításában is segítséget nyújthat diáknak, tanárnak egyaránt.

A munkafüzetek megrendelhetők, megvásárolhatók irodánk címén. A honlap bővebb információkat ad kiadványainkról!

Egyesületünk – korábbi elhatározásának megfelelően – további interaktív, feladatmegoldó munkafüzetek kiadását tervezi. Biztos sokan emlékeztek arra, amikor – 2003-ban – a tokaji Országos Találkozón sokféle ötlet hangzott el a sorozat témáival kapcsolatban. Ezek közül választottuk ki azokat is, amelyekkel – a szerzők vállalkozása alapján – pályáztunk. Igaz, sikeresen csak az utóbbi 2 kiadvánnyal. Viszont, ezen sikerünkön felbuzdulva, várom az ötletgazdákat, mint leendő szerzőket, hogy egy rövid előzetes kivonat megírásával jelentkezzenek nálam, hogy beadhassunk pályázatot újabb kiadványra.

Treiber Zsuzsa – a „Gyertek velem...” sorozat szerkesztője – zstreiber@gmail.com

Túléléstan – A világvége illemtana

(könyvajánló)

Meszlényi Attila kis könyvecskéje hátborzongatóan egyszerű szavakkal és gondolatokkal szól korunkról és abban a szerinte felelős magatartásról. Ahogy olvastam a legtöbb gondolatában otthon éreztem magam, miközben a legtöbb gondolatát így még sohasem mondtam ki, vagy gondoltam végig. A karácsonytól a fogmosásig, az öltözködéstől a testformálásig rengeteg mindenről van józan gondolata. Csak ajánlani tudom.

Karácsonyra szerettem volna ajándékozni, kerestem az Alexandrá-nál, de sehol sem tudták megtalálni a könyvesboltokban, mert a számítógépük szerint lehetett volna több helyen is, mert besorolták a túléléshez, a sporthoz, az életmódhoz, és az „egyéb”-hez is. Végül másutt megtaláltam, szerencsére. Ajánlom nektek is.

Vásárhelyi Tamás

Programajánló

Predátorok! – A Természettudományi Múzeum idei nagy kiállítása

2009-ben ünnepli az egész világ Darwin születésének 200. évfordulóját. Nehéz ma felmérnünk, milyen nagy változást jelentett az evolúciós gondolat megértése, elfogadása a XIX. század közepén, akkor is ha látták az evolúció meglepő eredményeit. Nos, reméljük ma is sikerül meglepetést okoznunk a ragadozás evolúciójának eredményeivel. A márciusban nyíló nagy kiállítás alkalmazkodik a ragadozók alaptermészetéhez: *aktivizál és megragad.*

A Darwin-évfordulóról és a kiállításról a maguk idejében többet: www.mttm.hu.

Evolution MegaLab projekt

A *Cepaea* nemzetségbe tartozó csigák genotípusa elég pontosan leolvasható a héjuktól, ezért a héjszín és szalag-variációk vizsgálatnak évszázados hagyománya van. A könnyű terepi megfigyelhetőség és a múzeumi anyagok felhasználhatósága vezette az Evolution MegaLab ötletgazdáit arra, hogy Charles Darwin születésének 200. évfordulója kapcsán a *Cepaea*-kat használják az evolúció és a természetes szelekció széleskörű demonstrálására.

A *Cepaea*-k segítségével szeretnék a hétköznapi ember számára megmutatni, hogy az evolúció nem valami elvont fogalom, nem fejeződött be, hanem ma is zajlik és akár a kertünk végében is megfigyelhetjük. Emellett tudományos szempontból is jelentős a genetikai polimorfizmus vizsgálata a két kiszemelt faj (*Cepaea nemoralis* és *Cepaea hortensis*) teljes elterjedési területén, újonnan gyűjtött valamint történelmi adatok felhasználásával.

Az Evolution MegaLab projekt az Open University távoktatási programjaként indult (akár annak idején az ipari melanizmus vizsgálata), majd a Royal Society és a British Council jóvoltából nemzetközi együttműködéssé nőtte ki magát. Jelenleg Angliától

Magyarorszáig, Firenzétől Tallinig 13 ország kutatói működnek közre az előkészítésben. A projekt lelke a webes adatbeviteli felület és a Google Earth-re alapozott megjelenítési lehetőségek. Az adatgyűjtés 2009. februárjától év végéig tart majd, és önkéntes alapon történik. Többet:

www.evolutionmegalab.org

Pályázatok

A honlapunkon van egy *Pályázatfigyelő* fül. Ide – Durayné Vértesy Mária tagtársunk segítségével – igyekszünk rövid kivonat formájában folyamatosan fölteni minden olyan pályázati lehetőséget, amely (szerintünk) érdekelheti a környezeti nevelőket.

Figyeljétek a honlapot! (Már csak ezért is.)

Versek, szépségek

Köszöntelek a folyók zúgásával,
a felhő-arcú hegyekkel, a hegy-forma fellegekkel,
a gong-alakú csillagokkal,
köszöntelek a szivárvánnyal, az éj minden tűzével,
és végül: az ámulatos nap-ragyogással:
mind a tiéd! valamennyiben itt vagy,
akkor is, ha szenderegsz, és úgy is, ha leszállsz hozzánk váratlanul,
s a teremtmények seregének megvilágítod újra meg újra
kerek pajzsaidat, eleven mezőn és rideg mérföldköveken heverőket,
egyszerűségük örök titkában, nyíltságuk rejtelmében,
miket állandó ittlétük miatt
oly könnyen, szüntelenül feledünk.

(Weöres Sándor)

Szeretettel kívánok erőt, apró örömeket a hétköznapokon is, mosolygós embereket, ölelő karokat az előttünk álló esztendőre:

Saly Erika (erika.saly@gmail.com)

Közérdekű

A tagdíj és annak 50%-a

Kedves Tagtársaim!

Egyesületünk Szervezeti és Működési Szabályzata szerint „a helyi és szakmai csoport tagjai által befizetett tagdíj 50%-át a csoportok a saját céljaikra fordíthatják”. Eddig ez sajnos nagyon esetlegesen érvényesült, de most szeretnénk rendet teremteni. Bonyolítja azonban a dolgot, hogy ugyanaz a tag egyszerre több csoportnak is a tagja lehet. (Pl. tagja egy helyi csoportnak és egy szakmai csoportnak. Vagy két szakmai csoportnak.) Ahhoz, hogy egyértelmű legyen a helyzet, szükséges, hogy :

- 1) mindenki nyilatkozzon, hogy tagja-e bármely csoportnak,
- 2) aki több csoportnak is tagja, jelezze, hogy a tagdíj felét illetően melyik csoporthoz tartozónak kell tekinteni.

A „nyilatkozatokat” nem telefonon, hanem írásban vagy elektronikus levélben kérjük (pénzről van szó!).

Kérem a csoportok vezetőit, hogy – csoportjuk jól felfogott érdekében – hívják föl a csoport-tagok figyelmét erre, mert csak a nyilatkozata alapján valamely csoportba már besorolt tag tagdíjának felére tarthatnak igényt.

Victor András

Gyakorlatos hallgatók a Kör-ben

A Szent István Egyetem két utolsó éves hallgatója is nálunk végzi e félévi szakmai gyakorlatát. Mindketten a környezeti szemléletformálás, környezeti nevelés iránt érdeklődnek, ezért választottak minket gyakorlólhelynek. Öröm, hogy Gödöllőn ilyen „jó hírünk van”.

A következő Kör és Módszerkosár

Következő számunk előreláthatólag 2009. május elején fog megjelenni. Ezért a megjelentetésre szánt írásokat **április 21.-ig** kérjük elküldeni Hársas Évának (eharsas@hotmail.com).

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke Szerkesztő: Hársas Éva Tördelés: Szekeres Tamás Postacím: 1397 Bp. Pf. 530. Honlap: www.mkne.hu

Iroda: 1113 Bp. Zsombolyai u. 6. Tel/Fax: 321-4796 e-mail: mkne@mkne.hu Fogadóórák: H-Sz-Cs: 09-16h K: 14-19h
